

Библиотекарство Српске – нова адреса за приступ знању

Библиотекарство Српске: часопис из области библиотекарства и библиотечно-информационе дјелатности; Librariranship of Srpska Год. 1, бр. 1. Главни и одговорни уредник Алекса М. Алаџић. Вишеград: Друштво библиотекара Републике Српске, 2008.

Праћење развоја савременог библиотекарства је наша потреба и обавеза, која је у складу са захтјевима савремених корисника и могућностима нових технологија. Најчешћи облици неформалног образовања и усавршавања библиотекара су семинари, конференције, конгреси, проучавање стручне литературе, научних часописа, зборника радова и извјештаја, посјећивање стручних библиотечких и информационих портала.

Осјетивши потребу оснивања стручног часописа који би био од посебног интереса за библиотекаре, Управа Друштва библиотекара Републике Српске је 6. јуна 2003. године донијела *Одлуку о оснивању и издавању стручног часописа*, а који је, под називом *Библиотекарство Српске* уписан у Регистар јавних гласила РС 15. 12. 2005, под редним бројем 506.

Библиотекарство Српске је часопис чија је основна намјена ширење савременог, оригиналног истраживачког рада, анализа и коментара који се односе на библиотекарску праксу и процедуре, као и разматрање неких питања сродних дисциплина. Овај часопис би требало да постане покретач активности у области библиотекарства и информатике, да понуди актуелне, ауторитативне анализе, да доноси рјешења и предлаже промјене.

Укратко, његова програмска концепција може се представити у неколико основних тачака:

- да подиже ниво свијести о значају омогућавања приступа знању и информацијама свима,
- да прати развој библиотекарства и подстиче иновације,
- да помаже библиотекаrima, информатичарима и другим информационим стручњацима у доношењу одлука,
- да подстиче комуникацију и размјену резултата истраживања и њихову имплементацију,
- да прати и промовише препоруке међународних библиотечких организација,

- да обезбједи простор за дискусију о значајним темама и оглашавање.

Први број часописа *Библиотекарство Српске* доноси низ радова најзначајнијих ауторитета у области библиотекарства и информатике из РС, као и Републике Србије. Они су садржајно разнолики, резултат су различитих врста истраживања, аспеката, приступа и методологија, различитих намјена и облика представљања. Часопис садржи и приказе нових публикација, студије, прегледе, као и практичне информације. Доноси и акте о оснивању Друштва библиотекара Републике Српске, упознаје нас са његовим радом, организацијом, Статутом и Кодексом.

Радови су адекватно представљени, у складу са прописаним стандардима за стручне часописе. Илустрован је бројним фотографијама са најзначајнијих догађаја, скупова и семинара, иако оне нису потребног квалитета. Одговарајући број стручних чланака задовољава прописане стандарде за овај тип часописа. Уређивачки одбор *Библиотекарства Српске* је обезбједио садржајно занимљив број, који доприноси богаћењу теоријске основе библиотекарства и информатике.

Стратешки циљ овог часописа је постизање и одржавање квалитета садржаних радова, како би стекао референтност у библиографским базама.

Као будући значајни извор стручних информација, захтијева активно учешће свих стручњака из области библиотекарства и информатике из Републике Српске, чиме би се обезбједила подршка истраживачима и студентима. *Библиотекарство Српске* има за циљ да постане партнер у формалном образовању, стручном и доживотном усавршавању библиотекара, приручник и референца за информациону писменост, алат за будућу каријеру, са амбицијом и тежњом да у постизању ових циљева има водећу улогу.

Биљана Билбија

Часопис *Bosniaca* – доказ квалитета библиотечке логике у Босни и Херцеговини

Bosniaca Год. 13, бр. 13. Главни и одговорни уредник Ismet Ovčina, уредник Amra Rašidbegović. Sarajevo: Nacionalna i univerzitetska biblioteka Bosne i Hercegovine, 2008.

Последњи број часописа *Bosniaca*, дјела Националне и универзитетске библиотеке Босне и Херцеговине, који је концем прошле године угледао свјетло дана, носи обиље квалитетних садржаја („Библиотечно-информацијски систем”, „Библиотеке у БиХ и у свијету”, „Културно наслеђе”, „Догађања”, „Прикази” и „Прилози”).

Овај часопис је, као „апсолутни инцидент” у најпозитивнијем смислу, један од ријетких часописа у Босни и Херцегови-

ни са досљедно проведеном концепцијом, од прве до последње листине, можда најузорније уређиван часопис код нас.

Доктор Исмет Овчина, као директор, и магистар Амра Рашидбеговић, као уредник, труде се да, уз ангажман на пласману истина о Националној и универзитетској библиотеци Босне и Херцеговине, часопис у сваком броју, па и овом, донесе читав низ текстова о достигнућима библиотекарства данас, у свијету и код нас.

Часопис обухвата, што је посебно значајно, она својства савременог библиотекарства која произилазе из савремених технологија примјењених у логици библиотекарства, из невјеројатно прецизног регистра форми и облика аутоматизације и дигитализације сустава, којим се оновремене библиотеке служе.

Национална и универзитетска библиотека БиХ и овим бројем часописа *Vosniaca* оснажује логику савремене, крајње аргу-

ментираних борбе за дигнитет библиотека код нас, а то практично значи за дигнитет босанскохерцеговачке културе уопће.

Зато овај број *Vosniaca* сматрам узорним у односу на часописну ситуацију код нас уопће, уредништву, менаџменту, а посебно ауторима, сваком понаособ, искрено честитам!

Градимиr Гојер,
Предсједник Друштва писаца БиХ

Годишњак БМС

Годишњак Библиотеке Матице српске за 2008. годину. Главни уредник Миро Вуксановић. Нови Сад: Библиотека Матице српске, 2009.

На почетку *Годишњака* објављен је текст о првом новосадском издавачу, штампару и књижду Емануилу Јанковићу (1758?–1791) из пера Радована Мићића. Подсећајући да је прошле године, поводом двеста педесете године од Јанковићевог рођења, у Библиотеци приређена изложба о пиониру своје „бранше“, Мићић наводи Јанковићеве речи „да је типографија у средишту нације неопходна и нужна.“

Током 2008. године, БМС је проширила фондове још једним примерком *Српских народних иословица* (1849) Вука Стефановића Караџића. Прикључен је књигама владике Платона Атанацковића (легат у БМС), а Душица Грбић истиче да је типографски куриозитет што је владика својеручно исписивао допуне и примедбе на примерку књиге. Тако, уз пословицу „Мокар као мочионица“, стоји и „као предавац“.

Анализирајући *Грађу за историју Библиотеке Матице српске*, Љубица Бошковић у тексту „Настајање и раст фонда Библиотеке Матице српске“ наводи прилив публикација у периоду од 1832–1899. године. Историјат набавке публикација показује да је, поред књига на српском језику, набављен и знатан број мађарских и немачких издања. Библиотечки фонд је растао и набавком часописа на руском и другим словенским језицима (1862–1871).

О „месту првог сусрета читалаца са Библиотеком Матице српске“ пише Душан Јованчевић. У тексту „Рад са читаоцима у јавном каталогу Библиотеке Матице српске“ анализиране су групе корисника библиотечких услуга, уз констатацију да се број читалаца повећава из године у годину. Институција која је у заједничкој електронској бази домаћих библиотека „уписала“ милионити запис, у децембру 2008. године је почела и са електронским задуживањем публикација.

О начинима дистрибуције библиотечког материјала између иностраних база података и БМС пишу Иванка Клајн и Бранислава Аврамовић. Комуникација те врсте се одвија

преко Рефералног центра БМС из три правца: Британска библиотека (BLDSC), пројекта SUBITO и међународна размена путем IFLA захтева. О међународном информационом систему за пољопривредне науке и технологију AGRIS, у новом броју *Годишњака БМС* информише Зорка Вешовић. Већ неколико година се национални центар за дисеминацију информација из ових области налази у БМС и до сада је израђено нешто мање од осам хиљада записа у одговарајућем програму.

Главни уредник *Лешојиса Матице српске* (1933–1935; 1936–1941), Никола Милутиновић, осим у раду Библиотеке, ангажовао се и приликом отварања Музеја Матице српске (1933). Гордана Ђилас додаје да је аутор записа *Из мојих усјомена* и низа других књижевних прилога (легат Косте и Николе Милутиновића у БМС) посредовао у откупу књига Народне библиотеке и Читаонице у Турцији за време Другог светског рата.

Темат превода обухвата тестове о електронском каталогу рукописних споменика (текст Јекатарине Владимировне Крушељнице), о вредновању Web сајта библиотеке („друштвени бекмаркинг је још један софтвер који би могао бити занимљив библиотекама“). У тексту Олге Димитријевне Опарине под насловом „Компаративна анализа функционалности електронских каталога универзитетских библиотека Русије, Европе и САД“ анализирана је технолошка оспособљеност библиотека за пружање услуга корисницима.

Поред „Извештаја о раду БМС“ између два броја и списка дародаваца, *Годишњак* доноси и приказе стручних публикација. О књизи *Објављенија Библиотеке Матице српске* и другим издањима пишу Мирјана Д. Стефановић, Душан Ј. Мартиновић (*Чешворокњижје Ј. Љ. Немировској о Јохану Гутенбергу*), а Марија Јованцаи о књизи Марије Чурчић (*Библиографија Русина у Јутославији*).

Вести БМС

Вести Год. 18, бр. 71. Главни уредник Миро Вуксановић. Нови Сад: Библиотека Матице српске, јул 2009.

Насловна вест у новом броју *Вести* односи се на пројекат *Библиографија Ива Андрића*, чију је израду Задужбина Ива Андрића поверила Библиотеци Матице српске. Библио-

графија ће бити израђена у електронском облику, а обухватиће грађу од 1911. до 2010. године са 10 хиљада библиографских јединица.